

30 lipca 2021

Zanocuj w lesie. Miejsca do biwakowania w województwie świętokrzyskim

Na dobre ruszył program Lasów Państwowych "Zanocuj w lesie". Dyrekcja Lasów Państwowych w Radomiu wyznaczyły 35 obszary przeznaczone do biwaku w lesie w duchu zasad etyki outdoorowej leave no trace - nie zostawiaj śladów, minimalizuj wpływ na środowisko - stosowanych w surwiwalu i bushcraftie. W województwie świętokrzyskim turyści mogą się zatrzymać na terenach 16 nadleśnictw. Mają do dyspozycji łącznie 25 tys. ha - 26 obszarów.

"Zanocuj w lesie" to projekt dzięki któremu w tym roku do dyspozycji miłośników bushcraftu i surwiwalu Lasy Państwowe udostępnią ponad 600 tysięcy hektarów w 425 nadleśnictwach. Dotychczas takich legalnych miejsc do nocowania w lasach było tylko 46.

Wyznaczone miejsca w Świętokrzyskiem do leśnego biwakowania:

- **Nadleśnictwo Pińczów** - obszar stanowi zwarty kompleks w żyznych lasach typowych w nadleśnictwie położony jest na terenie dwóch leśnictw Teresów i Rudawa. 1 obszar, 3 miejsca na ognisko.
- **Nadleśnictwo Chmielnik**
 1. Obszar o nazwie Wydmy w Potoku ze względu na położony tam użytek ekologiczny o tej samej nazwie. Obszar położony na południowy-wschód od granic miejscowości Raków o historycznej zabudowie i przyległy do zbiornika wodnego Chańcza. Raków położony jest nad rzeką Czarną przy zalewie Chańcza w kierunku południowo-wschodnim od Kielc w odległości 15 km na północny zachód od Staszowa. Przez wieś przechodzi szlak turystyczny z Szydłowa do Widełek. Brak miejsca na ognisko. Sugeruje się pozostawienie samochodu w miejscu postoju przy drodze prowadzącej do Mędrowa.
 2. Obszar o nazwie Las na nizinach znajduje się na trasie ze Staszowa do miejscowości Stopnica z ciekawą zabudową opactwa Sercanów, brak miejsca na ognisko, miejsce postoju nieopodal miejscowości Brody, obszar, bez miejsc na ognisko.
- **Nadleśnictwo Staszów** - obszar w kompleksie leśnym położonym na wschód od Staszowa, tzw. lasy Staszowskie, który przecina droga wojewódzka 765 w stronę Osieka. Przy drodze tej znajdują się dwa parkingi leśne, gdzie sugeruje się pozostawienie samochodu. Zwarty obszar składa się z lasów o złożonej strukturze wiekowej i gatunkowej, brak miejsca na ognisko.
- **Nadleśnictwo Włoszczowa**
 1. Obszar w leśnictwie Lasocin - blisko rezerwat przyrody „Ewelinów” (wyłączony z nocowania) i ścieżka dydaktyczna.
 2. Obszar w leśnictwie Konieczno - bliskość ścieżki edukacyjnej i szkoły gospodarczej.
 3. Obszar w leśnictwie Czarna zbiornik kąpielisko Klekot oraz rodowa miejscowość Hetmana Czarnieckiego. 3 obszary, w każdym miejsce na ognisko.
- **Nadleśnictwo Jędrzejów**
 1. Obszar znajduje się w pobliżu trasy S7 (dobra komunikacja), w bliskości rzeki Biała Nida oraz Jędrzejowa.
 2. Niewielki obszar w pobliżu rezerwatu Gaj (uwaga, obszar wyłączony z nocowania), 2 miejsca na ognisko.
- **Nadleśnictwo Łagów** - największy zwarty obszar wyznaczony do programu w

województwie świętokrzyskim obejmujący Pasma Jeleniowskie. Z obszaru wyłączone są rezerwaty – Szczytniak, Góra Jeleniowska i Małe Gołoborze, ale warto je przy okazji odwiedzić by zobaczyć rumowiska skalne, podobne tym w ŚPN. Obszar o urozmaiconej rzeźbie terenu i składzie gatunkowym lasu, ze szczytami wznoszącymi się ponad 400 m npm. Teren należy do najcenniejszych przyrodniczo i geologicznie obszarów w regionie. Przebiegają przez niego czarny i czerwony szlaki turystyczne oraz trasy rowerowe. Osobliwością jest XVIII wieczny, drewniany kościółek na Górze Witosławskiej, XIX-wieczna figura Chrystusa w jej sąsiedztwie, czy źródło „Malinowy Stok”. Samochody można zostawić w miejscu postoju pojazdów znajdującym się przy drodze leśnej na południe od miejscowości Witosławice obok XIX wiecznej kapliczki Chrystusa. 3 miejsca na ognisko.

- **Nadleśnictwo Daleszyce** – obszar stanowi rozległy kompleks Lasów Cisowskich, czyli lasu pomiędzy Daleszycami, a Cisowem, obejmujący Pasma Cisowskie. W pobliżu przebiega droga wojewódzka 764, przy której znajduje się parking leśny, gdzie można zostawić samochód, drugie miejsce wyznaczone do pozostawienia samochodu znajduje się w miejscowości Cisów Pasieka przy ścieżce edukacyjnej. Lasy Cisowskie to kompleks leśny o jednej z największych różnorodności siedliskowych oraz cechujące się dużym urozmaiceniem rzeźby terenu. Lasy Cisowskie to obszar gdzie stacjonowali powstańcy styczniowi pod dowództwem płk Karola Kality Rębajły oraz partyzanci z oddziału AK Mariana Sołtysiaka Barabasza. Przez obszar przebiega niebieski szlak turystyczny Chęciny- Łągów. 1 miejsce na ognisko.
- **Nadleśnictwo Kielce** – obszar stanowi rozległy kompleks leśny obejmujący Pasma Zgórskie oraz fragment Pasma Zelejowskiego z bardzo zróżnicowaną rzeźbą terenu, z najwyższym szczytem – Patrol (388 m npm). Część kompleksu znajduje się w granicach administracyjnych Kielc lub ich sąsiedztwie, dosłownie kilka kilometrów od centrum miasta. Przez malownicze buczyny przebiegają niebieski, czarny i czerwony szlak turystyczny. Obszar przecina droga krajowa S7, nad którą można przejść przejściem dla zwierzyny. W bliskim sąsiedztwie znajdują się ciekawe obiekty geologiczne o statusie rezerwatu – Góra Zelejowa, czy Jaskinia Raj oraz Jaskinia Piekło (wyłączone z obszaru nocowania). Sugeruje się pozostawienie samochodów przy leśniczówce w miejscowości Szewce-Zawada, brak miejsca na ognisko.
- **Nadleśnictwo Zagnańsk** – trzy obszary kilkusethektarowe.
 1. Pierwszy w Paśmie Klonowskim, w sąsiedztwie klonowskiej części Świętokrzyskiego Parku Narodowego oraz rezerwatów Bukowa Góra i Barcza (wyłączone z nocowania),
 2. Drugi na północ od Zagnańska, w okolicy wsi Belno i Kaniów w Lasach Suchedniowskich
 3. Trzeci w okolicy wsi Ćmińsk na terenie Wzgórz Kołomańskich. Wszystkie obszary

należą do najbardziej zróżnicowanych pod względem różnorodności biologicznej i składu gatunkowego lasów, co potwierdzają obejmujące je powierzchniowe formy ochrony przyrody. Sugeruje się pozostawianie samochodów przy leśniczówkach lub powszechnie dostępnych parkingach, brak miejsca na ognisko.

- **Nadleśnictwo Suchedniów** - dwa obszary kilkusethektarowe wyznaczone na terenie tzw. Lasów Siekierzyńskich.

1. Pierwszy na północ od Wzdolu, drugi na wschód od Suchedniowa i Michniowa. Zróżnicowane pod względem lasów obszary obejmujące tereny znajdujące się w Sieradowickim Parku Krajobrazowym oraz obszarze Natura 2000 Lasy Siekierzyńskie. Pomiędzy oboma obszarami znajduje się ciekawy rezerwat Kamień Michniowski, a także pomnik przyrody - źródło Burzący Stok.
2. Drugi obszar przyległy do Suchedniowa, znajduje się tu ciesząca się dużą popularnością nowa atrakcja turystyczna - wyrobisko w dawnym kamieniołomie Gębury, nazywane Oczami Ziemi. Nieopodal Michniowa, gdzie znajduje się Muzeum Martyrologii Wsi Polskiej, 2 miejsca na ognisko.

- **Nadleśnictwo Skarżysko** - obszar na południe od Starachowic oraz drogi krajowej 42, w Lasach Siekierzyńskich. Obszar bardzo zróżnicowany pod względem występujących lasów. Przez obszar przebiegają niebieski i zielony szlaki turystyczne. We wschodnim krańcu wyznaczonego obszaru znajduje się Polana Langiewiczza - miejsce pamięci narodowej, tu też skarżyscy leśnicy wyznaczili miejsce na ognisko. Sugeruje się zostawienie samochodów przy leśniczówce leśnictwa Wanacja, 1 miejsce na ognisko

- **Nadleśnictwo Radoszyce**

1. Obszar w oddziale 323 i - malowniczo położony teren nad rzeką Czarną Konecką. W pobliżu znajduje się zalew w Sielpi.
2. Oddział 17 c - obszar doskonale nadaje się dla osób, które dopiero rozpoczynają przygodę z nocowaniem w lesie. W pobliżu znajduje się droga krajowa nr 47 oraz miejsce postoju pojazdów.
3. Oddziały leśne 157-253 - obszar ten charakteryzuje się zróżnicowanym drzewostanem pod względem gatunkowym. Znajdziemy tu jodły, olsze, buki, dęby. Obszar oddalony jest od zabudowań, brak miejsc na ognisko.

- **Nadleśnictwo Stąporków** - obszar stanowi kompleks leśny położony na północ od Stąporkowa, pomiędzy miejscowościami Wólka Zychowa, Furmanów i Pociecha w przeważającej części złożony z borów sosnowych. Sugeruje się pozostawienie samochodów na parkingu leśnym w Niekłaniu Wielkim przy szkółce leśnej. Na południe

od wyznaczonego obszaru znajduje się spektakularny rezerwat geologiczny - Skałki Piekło pod Nieklaniem (wyłączony z nocowania). 1 obszar, brak miejsca na ognisko.

- **Nadleśnictwo Barycz** - 1) obszar na północ od Końskich pomiędzy drogami wojewódzkimi 728 i 749, 2) na południe od Końskich, przyległy do zbiornika w Sielpi nazywanego „Świętokrzyską Ibizą” z bardzo dobrze rozwiniętą infrastrukturą rekreacyjną. Oba obszary mają charakter rozległych borów sosnowych. Przez południowy obszar przebiega niebieski szlak turystyczny. W przypadku obszaru 1 zalecane pozostawienie samochodów na parkingu przy siedzibie Nadleśnictwa Barycz, gdzie wyznaczone zostało miejsce na ognisko, w przypadku obszaru drugiego sugeruje się pozostawienie samochodu na parkingach leśnych przy zbiorniku Sielpia, 2 miejsca na ognisko.
- **Nadleśnictwo Starachowice** - obszar stanowi kompleks leśny na wschód od Starachowic pomiędzy wsiami Lubienia i Lipie, obejmujący lasy objęte obszarem Natura 2000 - Uroczyska Lasów Starachowickich. Do strefy przylega malowniczy rezerwat Rosochacz, przy którym na skraju lasu i wsi Lubienia starachowiccy leśnicy zalecają zostawić samochód na parkingu leśnym. Przez północną część kompleksu przebiega trasa dawnej kolejki wąskotorowej ze Starachowic do Iłży. 1 obszar, 1 miejsce na ognisko.
- **Nadleśnictwo Ostrowiec** - obszar stanowi zwarty kompleks przylegający do północnych granic Ostrowca Świętokrzyskiego i ośrodka wodno-rekreacyjnego Gutwin oraz na wschód od drogi w kierunku Sienna. Kompleks w przeważającej części złożony z borów sosnowych o dość gęstej sieci dróg i duktów gruntowych, chętnie wykorzystywanych do rekreacji przez lokalną społeczność. Ostrowieccy leśnicy zalecają pozostawienie samochodów na parkingu przy ośrodku Gutwin, w jego pobliżu wyznaczono również miejsce do rozpalania ogniska, 1 miejsce na ognisko.

Regulamin oraz mapa wyznaczonych do biwakowania obszarów

- [Regulamin korzystania z obszarów, na terenie których dopuszczone jest używanie kuchenek gazowych](#)
- [Mapa obszarów objętych programem Zanocuj w lesie](#)
- [Najczęściej zadawane pytania dotyczące programu Zanocuj w lesie](#)

Jak się przygotować?

Co powinieneś wiedzieć, zanim pierwszy raz ZANOCUJESZ W LESIE

Kieruj się zasadą 3xZ: zaplanuj, zanocuj, zabierz

ZAPLANUJ swój pobyt w lesie

Zorientuj się na terenie jakiego nadleśnictwa planujesz biwakować i gdzie dokładnie znajduje się obszar wyznaczony do biwakowania. Gdzie znajdziesz te informacje? Na **mapie Banku Danych o Lasach**, w aplikacji mBDL oraz na **stronach www poszczególnych nadleśnictw**.

Nie musisz zgłaszać swojego pobytu, chyba że planujesz nocleg w grupie większej niż **9 osób i/lub powyżej dwóch nocy**. W takim przypadku **wyślij mailowo zgłoszenie** na adres nadleśnictwa nie później niż 2 dni robocze przed planowanym noclegiem. Poczekaj na odpowiedź, bez niej nie możesz biwakować.

Sprawdź **nazwę nadleśnictwa**, na terenie którego będziesz nocować. Sprawdź, czy znajdując się na nim obszary objęte stałym zakazem wstępu, np. w związku z zagrożeniem pożarowym.

Sprawdź **mapę zakazów wstępu do lasu**. Jeśli został wprowadzony okresowy zakaz wstępu do lasu, np. z powodu dużego zagrożenia pożarowego zrezygnuj z wycieczki lub zmień plany i wybierz inne miejsce, gdzie zakaz nie obowiązuje.

Zaplanuj dojazd i, jeśli używasz samochodu, sprawdź na mapie, gdzie są wyznaczone miejsca do zaparkowania. Pamiętaj, że **zabroniony jest wjazd pojazdami silnikowymi do lasu**.

Koniecznym **sprawdź pogodę**. Dostosuj długość i miejsce pobytu oraz strój do warunków atmosferycznych.

Ściągnij **mapę obszaru** z aplikacji mBDL. Przyda ci się offline, przy braku zasięgu.

Waż **worek na odpady**. W środku lasu nie znajdziesz kosza na śmieci.

ZANOCUJ w lesie

Miej świadomość, że wyznaczone tereny pozbawione są specjalnie przygotowanych udogodnień, infrastruktury sanitarnej (nie ma bieżącej wody ani toalet) czy noclegowej. **Po twojej stronie jest odpowiednie przygotowanie się, w tym znalezienie miejsca do noclegu**. Rekomendujemy użycie własnego hamaka, płachty biwakowej, a w przypadku rozbitcia namiotu pamiętaj, żeby robić to na trwałej nawierzchni, bez szkody dla runa leśnego i bez rozgarniania ściółki leśnej.

Rozpalenie ogniska jest możliwe jedynie w miejscach do tego wyznaczonych przez nadleśniczego. **Kuchenki gazowe** dopuszczone są jedynie na 46 obszarach na terenie nadleśnictw w Leśnych Kompleksach Promocyjnych (na mapie BDL są zaznaczone innym kolorem niż pozostałe obszary).

Nie planuj noclegu na trasie wędrowek leśnych zwierząt (charakterystyczne wąskie, wydeptane ścieżki).

Zadbaj o swoje bezpieczeństwo – w razie zagubienia znajdź **najbliższy słupek oddziałowy** i podaj osobom przyjmującym zgłoszenie numery, które są na nim widoczne. W terenie górskim znajdź **najbliższy charakterystyczny obiekt** w terenie, który można opisać osobom przyjmującym zgłoszenie.

Pamiętaj o numerze alarmowym 112.

Zabezpiecz jedzenie w szczelnym opakowaniu, żeby nie zwabiło dzikich zwierząt.

ZABIERZ z lasu

Zabierz ze sobą wspomnienia przygody, zdjęcia, dobre samopoczucie, fitoncydy, doświadczenie i wszystko to, co przyniosłeś z domu. W tym resztki jedzenia oraz zużyte chusteczki. Sprawdź, czy nawet najmniejsze elementy wyposażenia są już w plecaku.

Po powrocie do domu niezwłocznie sprawdź, czy **nie przyniosłeś na sobie kleszcza**. Obejrzyj dokładnie całe ciało.

Pamiętaj, twoje bezpieczeństwo jest twoją odpowiedzialnością

ZANOCUJ W LESIE
Las Państwowy

Zanocuj w lesie – infografika

Fot. Nadleśnictwo Suchedniów - las, Góra Sieradowska

Fot. Nadleśnictwo Daleszyce - zbiornik wodny otoczony lasem

Nadleśnictwo Ostrowiec Świętokrzyski Poranne Spotkanie Z Lisem, Fot. G.ziarko

Fot. Nadleśnictwo Radoszyce

Fot. Nadleśnictwo Suchedniów - Góra Sieradowska